

Comments (0)

 zynpyldz.blogspot.com.tr/2011/05/bloom-taksonomisi-1.html

Bloom Taksonomisi

1. Düzey: Bilgi

Taksonomide yer alan ilk düzey öğrencinin bilgiyi tanınması veya hatırlamasını içerir. Burada öğrencinin bilgiyi manipüle etmesi (beceriklice kullanması) istenmez, fakat onun sadece öğrenildiği şekilde hatırlanması istenir. Bilgi düzeyindeki bir soruya cevap verebilmesi için öğrencinin daha önce öğrendiği gerçekleri, gözlemleri ve ifadeleri basitçe hatırlaması gerekir. Bir bilginin aynen hatırlanması birçok nedenden dolayı önemlidir. Bilgi veya hafıza düzeyi diğer tüm düşünme düzeyleri için kritik öneme sahiptir. Önemli olmasına rağmen bilgi düzeyinin birçok zararı da vardır. Bunlardan en önemlisi öğretmenlerin onu aşırı kullanmalarıdır. Öğretmenlerin sordukları soruların (hem ders işlemlerinde veya sınıf tartışmalarında ve hem de sınavlarda) birçoğu bilgi düzeyine girer. Bu düzeye ait soruların diğer bir dezavantajı da hızlı bir şekilde unutulmalarıdır. Üçüncü zararı ise bu tür soruların bir konu ile ilgili derinlemesine olmayan kaba bilgileri ölçüyor olmasıdır. Ayrıca bilginin papağan gibi tekrarlanması gerçek bir anlayışın göstergesi değildir.

2. Düzey: Kavrama

İkinci düzey soruları, öğrencilerin öğrendikleri materyalleri akıllı bir şekilde organize edip düzenlemelerini sağlayacak kadar öğrenmiş olmalarını gerektirir. Öğrencinin soruyu cevaplayabileceği gerçekleri seçmesi gerekir. Kavrama düzeyindeki bir soruyu cevaplayabilmesi için öğrencinin hatırlamadan daha ileri olan bir düşünme seviyesine geçmesi gerekir. Öğrenci materyali kavrayıp tekrardan ifade etmeli ve onu kendi kelimeleri ile ifade edip karşılaştırmalar yapmak için kullanabilmelidir.

3. Düzey: Uygulama

Öğrencilerin sadece verilen bilgiyi aynen hatırlamaları veya hatta öğrendiklerini kendi cümleleri ile ifade edip izah etmeleri bile yeterli değildir. Öğrencilerin bilgileri uygulayabilmeleri de gereklidir. Öğrencilerin daha önceden öğrendikleri bilgileri kullanarak farklı bir problemi çözmelerini isteyen sorular Taksonominin 3. düzeyi olan uygulama düzeyine aittir.

4. Düzey: Analiz

Analiz soruları öğrencilerin kritik ve derinlemesine düşüncelerini gerektiren yüksek dereceli sorulardır. Analiz soruları öğrencilerin 3 çeşit bilişsel işleme girmesine neden olur: Öğrenciler hareketi sağlayan nedeni, nedenleri, ve /veya özel bazı şeylerin oluşum nedenlerini ifade ederler. Öğrenciler uygun bilgileri değerlendirip ve analiz ederek bu bilgilere bağlı olan sonuca ve genellemeye varırlar. Öğrenciler bir sonucu veya genellemeyi analiz ederek onu destekleyen veya ret eden kanıtları bulurlar. Birçok farklı cevabın mümkün olması ve cevaplanabilmeleri için fazla süre gerektirmeleri analiz sorularının yüksek dereceli sorular olduklarının bir göstergesidir. Analiz soruları öğrencilerin kritik düşüncelerini geliştirdikleri için çok önemlidirler.

5. Düzey: Sentez

Sentez soruları öğrencilerin orijinal ve yaratıcı düşüncelerini isteyen yüksek dereceli sorulardır. Sentez soruları öğrencilerin ürünler, desenler ve fikirler ortaya çıkarmalarını gerektirir. Bu sorular öğrencilerin deneyler düzenlemelerini ve hipotezleri test etmelerini sağlar. Sentez soruları öğrencilerin 3 çeşit bilişsel işleme girmesine neden olur:

- Öğrenciler orijinal iletişim şekilleri oluştururlar.
- Öğrencilerin, yordama yapmalarına neden olur.
- Öğrencilerin problemleri çözmelerine neden olur.

Sentez soruları uygulama soruları gibi tek olan cevaba değil, bunun yerine birçok farklı yaratıcı cevaba müsaade eder. Bu zellik sentez sorularını uygulama sorularından ayıran önemli bir özelliktir. Öğretmenler sentez sorularını kullanarak öğrencilerin yaratıcı becerilerini geliştirebilirler. Sentez soruları materyalin tam olarak öğrenilmesini gerektirir. Öğrencilerin tesadüfen yaptıkları tahminlerle sentez sorularına cevap vermelerine izin verilmemeli, tahminini daha önceden öğrendiği bilgilere dayandırması sağlanmalıdır.

6. Düzey: Değerlendirme

Taksonominin son düzeyi değerlendirmedir. Değerlendirme analiz ve sentez gibi yüksek dereceli düşünmeyi gerektirir. Değerlendirme sorularının tek bir cevabı yoktur. Öğrencinin kendi fikir ve düşüncelerini kullanarak herhangi bir konudaki fikir, amaç, probleme bulunan cevap, işlem, metot veya ürün hakkında karar vermesini ve verdiği kararları savunmasını gerektirir. Pek tabidir ki insanlar bir karar alırken objektif kriterler ve kişisel değerlerin bir kombinasyonunu kullanırlar. Değerlendirme sorularında öğrencilerin bir standart kullanmasının sağlanması gereklidir. Aksi takdirde öğrenciler nedenlere dayanmayan kararlar alabilirler. Öğrenciler arasında standart farklılığının olması doğal ve makuldür ve bunun sonucu olarak farkı cevaplar da olacaktır